

บทที่ 6

แนวทางอื่น ๆ ในการช่วยเหลือสมาชิกสมทบพนักงานราชการ

ปัญหาสำคัญสำหรับพนักงานราชการก็คือการได้รับสิทธิการกู้เงินที่สามารถกู้เงินในจำนวนเงินเกินกว่าเงินฝากและทุนเรือนหุ้นที่ตนมีอยู่ในสหกรณ์ได้ ดังนั้น การช่วยเหลือพนักงานราชการให้กลับมามีสิทธิกู้เงินเช่นเดิมเหมือนกับสิทธิการกู้เงินของพนักงานราชการในขณะที่เป็นสมาชิกสมทบก่อนมีการแก้ไข พ.ร.บ.สหกรณ์ก็นับว่าได้ช่วยเหลือพนักงานราชการตามวัตถุประสงค์และมีความเหมาะสมแล้ว ดังนั้น อาจมีแนวทางอื่น ๆ ในการช่วยเหลือพนักงานราชการให้ได้รับสิทธิกู้เงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขข้อบังคับสหกรณ์รับพนักงานราชการมาเป็นสมาชิกหลักเช่นเดียวกับข้าราชการและลูกจ้างประจำ สำหรับแนวทางอื่น ๆ ในการช่วยเหลือสมาชิกสมทบที่เป็นพนักงานราชการให้มีสิทธิกู้เงินได้มี ดังนี้

1. แนวทางการเสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2562 เพื่อให้สมาชิกสมทบสามารถกู้ยืมเงินเกินกว่าเงินฝากและทุนเรือนหุ้นของตนเองจากสหกรณ์ได้

โดยการทำหนังสือขอแก้ไข พ.ร.บ.สหกรณ์ ส่งไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ โดยสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการทำหนังสือและรวบรวมรายชื่อสมาชิกสมทบพนักงานราชการที่มีความเดือดร้อนและประสงค์กู้เงินจากสหกรณ์ส่งไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 สหกรณ์ออมทรัพย์กรมป่าไม้ จำกัด ทำหนังสือขอแก้ไข พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มาตรา 41 วรรคห้า ซึ่งได้บัญญัติว่า “ห้ามมิให้สหกรณ์ให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนับซื้อของสมาชิกสมทบเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใด ๆ การเป็นกรรมการดำเนินการ หรือกู้ยืมเงินเกินกว่าเงินฝากและทุนเรือนหุ้นของตนเองจากสหกรณ์” เป็นข้อความใหม่ว่า “ห้ามมิให้สหกรณ์ให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนับซื้อของสมาชิกสมทบเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใด ๆ การเป็นกรรมการดำเนินการ สำหรับกู้ยืมเงินให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์” โดยสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการทำหนังสือและรวบรวมรายชื่อสมาชิกสมทบพนักงานราชการที่มีความเดือดร้อนและประสงค์กู้เงินจากสหกรณ์ส่งไปยังนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อดำเนินการต่อไป

1.2 สหกรณ์ออมทรัพย์กรมป่าไม้ จำกัด ทำหนังสือขอแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ ดังกล่าวตามข้อ 1.1 ไปยังชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย และขบวนการสหกรณ์เพื่อเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะผู้กำกับดูแลกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในการแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ เพื่อให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบที่เป็นพนักงานราชการสามารถกู้เงินมากกว่าการกู้หุ้นและเงินฝาก โดยสหกรณ์มีการบริหารความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้ และให้กำหนดสิทธิการกู้เงินของสมาชิกสมทบไว้ในข้อบังคับสหกรณ์เพื่อให้ นายทะเบียนเห็นชอบในข้อบังคับสหกรณ์ก่อนจึงมีผลใช้บังคับเพื่อลดความเสี่ยงของสหกรณ์

2. แนวทางการสนับสนุนให้พนักงานราชการจัดตั้งสหกรณ์ใหม่

โดยสหกรณ์ออมทรัพย์กรมป่าไม้ จำกัด ช่วยให้การสนับสนุนเงินในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งใหม่สำหรับ “พนักงานราชการ” โดยเฉพาะ อาจใช้ชื่อสหกรณ์ว่า “สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เนื่องจากบุคคลากรซึ่งเป็นพนักงานราชการใน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีเป็นจำนวนมากกว่า 30,000 คน สามารถจัดตั้งเป็นสหกรณ์ ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ได้ไม่ยากนัก รวมทั้งการดำเนินงานสามารถบริหารงานได้อย่างอิสระโดยคณะกรรมการ ดำเนินการที่เป็นสมาชิกและเป็นพนักงานราชการ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกที่เป็น พนักงานราชการเช่นเดียวกันได้ดีกว่า การที่สมาชิกทั้งหมดมีคุณสมบัติเป็นพนักงานราชการเช่นเดียวกันอาจ เป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ให้สามารถกำหนดระเบียบการให้เงินกู้ รวมทั้งระเบียบสวัสดิการต่าง ๆ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับลักษณะการปฏิบัติงานของพนักงานราชการได้มากกว่า ซึ่งสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

2.1 การเตรียมการเบื้องต้น

2.1.1 รวบรวมรายชื่อพนักงานราชการจำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน

2.1.2 กำหนดวัตถุประสงค์และกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น เพื่อให้บริการ และส่งเสริม ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกที่เป็นพนักงานราชการ ทั้งนี้ จะต้องเป็นไปตาม หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

2.1.3 จัดทำร่างแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของ สหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นอย่างคร่าวๆ อย่างน้อย 1 – 3 ปี โดยมีเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์และสหกรณ์ออม ทรัพย์กรมป่าไม้ จำกัด ให้ความช่วยเหลือ ประกอบด้วย ธุรกิจที่จะให้บริการแก่สมาชิก การจัดจ้างเจ้าหน้าที่ แหล่งที่มาของเงินทุน รายได้และค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และความเหมาะสมในการจัดตั้ง สหกรณ์

เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ 2.1.1 – 2.1.3 แล้ว หากผู้สนใจจะจัดตั้งสหกรณ์เห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการขอจดทะเบียนสหกรณ์ จึงดำเนินการในขั้นตอนตามข้อที่ 2.2 ต่อไป

2.2 การประสานงาน พนักงานราชการซึ่งประสงค์จะจัดตั้งสหกรณ์แต่งตั้งตัวแทนในการ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ณ สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ 2 ในพื้นที่ที่จะจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 เพื่อดำเนินการประชุมและจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง จากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือนักวิชาการ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ด้านสหกรณ์

2.2.2 ขอคำแนะนำในการจัดทำแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ และอื่นๆ

2.2.3 กำหนดวันประชุมในแต่ละครั้ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เข้าร่วมประชุม ชี้แจง และแนะนำการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3 การจัดประชุมพนักงานราชการซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ เพื่อพิจารณา

2.3.1 กำหนดชื่อสหกรณ์ที่จะขอจัดตั้งอย่างน้อย 3 ชื่อ เรียงลำดับตามความต้องการ

2.3.2 คัดเลือกบุคคลในที่ประชุม จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน เป็นผู้แทนเพื่อดำเนินการ ขอจดทะเบียนสหกรณ์ เรียกว่า “คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์” แล้วให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์เลือกในระหว่างกันเอง เป็นประธาน รองประธาน เลขานุการ และเหรัญญิก

2.3.3 เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ ประเภทของสหกรณ์ กำหนด แผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ และร่างข้อบังคับ (เฉพาะส่วนที่สำคัญ) เพื่อให้คณะผู้ จัดตั้งสหกรณ์ใช้ประกอบการพิจารณาต่อไป

2.3.4 คณะผู้จัดตั้งจะต้องดำเนินการยื่นเรื่องขอจองชื่อสหกรณ์ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ 2 วิธี คือ

- (1) จองชื่อสหกรณ์ผ่าน website ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือ
- (2) แจ้งชื่อสหกรณ์ให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัด เพื่อดำเนินการจองชื่อ

สหกรณ์

2.4 การประชุมคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ เพื่อพิจารณา

จัดตั้ง

2.4.1 เลือกประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ และกำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่จะ

2.4.2 จัดทำแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์

2.4.3 จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ตามใบสมัครที่รวบรวมได้ พร้อมทั้งกำหนดรูปแบบการจัดทำทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้น

2.4.4 จัดทำร่างข้อบังคับสหกรณ์

2.5 การประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิก เพื่อพิจารณา

จัดตั้งสหกรณ์เสนอ

2.5.1 รับทราบชื่อ การกำหนดประเภท และวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ที่คณะผู้

2.5.2 แผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์

2.5.3 ร่างข้อบังคับของสหกรณ์

2.6 คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ยื่นคำขอจดทะเบียนสหกรณ์ พร้อมเอกสารประกอบที่สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่ 2 แห่งท้องที่ที่ตั้งสำนักงานสหกรณ์ ประกอบด้วย

2.6.1 คำขอจดทะเบียนสหกรณ์ จำนวน 2 ชุด

2.6.2 สำเนารายงานการประชุมผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 2 ชุด

2.6.3 สำเนารายงานการประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 2 ชุด

2.6.4 บัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 2 ชุด

2.6.5 แผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ จำนวน 2 ชุด

2.6.6 ข้อบังคับสหกรณ์ จำนวน 4 ชุด

หลังจากนายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนข้อบังคับสหกรณ์แล้ว สหกรณ์ออมทรัพย์สำหรับพนักงานราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็สามารถเริ่มดำเนินกิจการของตนได้ตามกฎหมาย